

РЕФЕРАТ

НА ТЕМА:

ГЕРГЬОВДЕН

Изготвил:

Проверил:

2017

В българския народен календар Гергьовден е един от най-големите празници през годината, свързан със събуждането на природата. Името на празника идва от старогръцкото „Георгиус“, което значи „земеделец“. Гергьовден е празник с постоянна дата в народния и астрономическия календар - 6 май (23 април в миналото).

Много древен по своя характер, днес все още няма пълно единство в мненията за произхода на този празник. Според някои автори той идва от тракийската древност¹, според други е славянски по произход², има и хипотези, че следите му се губят в далечното минало на прабългарите от Азия³.

Обичаите и обредите, свързани с Гергьовден, са обект на изследване от много автори – М. Арнаудов, Б. Георгиева, Е. Теодоров, Т. Колева и др. По общия си смисъл и насоченост тези обичаи и обреди се свързват преди всичко с грижите, на трудовия селянин за добитъка в началото на животновъдната година, за плодородието по нивите, с желанията му за здраве, дълголетие и щастие⁴.

Гергьовден води своето начало от древен езически празник, свързан с пасищното отглеждане на овцете и козите и с тяхното първо задояване. Затова в този ден традиционните обичаи и обреди са свързани с овцете грижите за тях. Отделните компоненти на тази богата и разгърната обредност отвеждат към дълбока древност. Към най-ранния пласт по своето осмисляне и начини на взаимодействие между човека и природата се отнасят разнообразните магически практики, които съответстват на ловния период и на събирателство. Събирането на зеленина и лековити билки също води началото си от този ранен пласт⁵. Обредното изливане на първото мляко в земята или реката, раздаването на прясно мляко, сирене и месо за мъртвите са практики, които трябва да бъдат отнесени също към този най-стар пласт, свързан с патриархалнородовото общество.

С приемането на християнството старинните представи, свързани с езическите покровители на стадата и на плодородието, се асоциират с християнски светци, запазвайки своята първооснова⁶. Принасянето на агне като семейно-родова жертва се превръща в жертвоприношение на свети Георги. Смята за покровител на възраждащата се природа и на стадата от овце. Под християнската същност на свети Георги

¹ Теодоров, Е. Древнотракийското наследство в българския фолклор. С. Наука и изкуство. 1972.

² Колева, Т. Гергьовден у южните славяни. С. 1981.

³ Велев, Г. Българският народен календар. Основи и същност. Ч.І.С. ИК Тангра ТанНакРа. 2000.

⁴ Колев, Н. Българска етнография. С. 1987.

⁵ Дражева, Р. Гергьовден. С. 1982.

⁶ Колев, Н. Българска етнография. С. 1987.